

Inuussutissarsiutinik sammisaqarneq B

1. Inuussutissarsiutinik sammisaqarnerup inissisimanera

Inuussutissarsiutinik sammisaqarneq ilinniakkat sammivianni niuernermi pinngitsoorani suliniummik suliaqarfiuvoq. Suliniut tassaavoq ilinniakkat sammivianni ilinniartitsissutit akornanni suleqatigiissitsineq, pingaartumik suliffeqarfiit aningaasaqarnerat aamma tuniniaaneq. Inuussutissarsiutinik sammisaqarnermi suliffeqarfimmi ataatsimi sumiiffimmi ajornartorsiutit suliarineqartarput.

2. Sammisaqarnerup siunertaa

Ilisimasat piginnaasallu

Suliffeqarfiup nunami namminerme nunallu tamat akornanni ineriartorneranik ilinniartut imatut ilisimasaqartigissapput suliffeqarfiup ajornartorsiutaanut tunngatillugu suliat pillugit tunngavilersuisinnaassallutik, isumaliutersuuteqarsinnaassallutik ingerlatitseqqiisnaassallutillu. Tassunga atatillugu ilinniartut suliffeqarfiup nunarsuarmi ilisimasaqarneranik paasinninertik tunngavigalugu sulisnaassapput.

Ilikkagaqartarnermi suliaqartarnermilu piginnaasat

Ilinniartut ilinniartitsissummi atuagarsornerit periutsillu atorsinnaassavaat, tassunga ilanngullugit suliffeqarfimmi ajornartorsiutinik suliaqarnermi paasisitsiniaanermi teknologikut atortut. Tassunga ilanngullugu suliffeqarfimmi aalajangiinissamut tunngavissiiinissaq siunertaralugu paasissutissat naleqqutut katersorsinnaassavaat nalilersorsinnaassallugillu.

Inuttut inuillu akornanni attaveqaqatigiittarnermi piginnaasat

Ilinniartut suliffeqarfimmi ajornartorsiutinik nammineerlutik tamanillu isiginnillutik aammalu suleqatigiikkaarlutik sulisnaassapput, taamaalillutik suliffeqarfimmi siunissaminut atatillugu inuttut piginnaasaqalerniassagamik.

Kulturikkut inuiaqatigiillu akornanni piginnaasat

Ilinniartut suliffeqarfimmi annertuumik kaaviiaartitaqarnissamik aningaasatigullu annertuumik sinneqartooruteqarnissamik pisariaqartitsisuni suliffeqarfimmi immikkut kulturimik annertunerusumik ilisimasaqarneq tunngavigalugu sulisnaassapput. Ilinniartut aamma suliffeqarfiit namminersortut inuiaqatigiillu sinnerisa akornanni paaseqatigiinneq aallaavigalugu sulisnaassapput.

3. Ilikkagassatut anguniakkat imarisaalu

3.1 Ilikkagassatut anguniakkat

Ilinniartut ukuninnga piginnaasaqassapput:

a) Ilinniartitsissutini sammisaqarfimmut atasuni tungaviusumik taaguutit, ilinniakkat pingaarnertit, periutsit teknikkillu atorsinnaassavaat,

b) sammisani ajornartorsiutit paasineqartut periutsit ilinniartitsissutinilu sammisamut ilaasuni periutsit ilanngunnerisigut nalilersorsinnaassavaat,

c) sammisami ajornartorsiutit tamannalu pillugu namminneq isummatik qisuariarfigisinnaassavaat,

d) suliaqarfiit assigiinngitsut tamanillu isiginninneq aallaavigalugit paasinninnertik takutissinnaassavaat,

e) suliffeqarfiup ilumini avataanilu inissisimanerani pisumut ataatsimut arlalinnulluunniit atatillugu ajornartorsiutit pingaarnertit paasisinnaassavaat,

f) sammisami ajornartorsiutit pingaarnertit pillugit aaqqiissutissatut tungavilersukkamik siunnersuusiorsinnaassapput, tassunga ilanngullugit siunnersuutit atuutilersinneranni ajornartorsiutinik nalilersuisinnaassallutik aamma

g) paasisutissanik sammisamut ilaasuni katersinnermut, suliarinninnermut saqqummiinnermullu atatillugu paasititsiniaanermi teknologimi atortut naleqquttut atorsinnaassavaat.

3.2 Ilinniartitsissutit imarisai pingaarnertit

Ilinniartitsissutit imarisai pingaarnertit tassaapput inuussutissarsiutinik sammisami immikkoortut ilinniartitsissutit suliffeqarfiit aningaasaqarnerat aamma tuniniaaneq imarisai pingaarnertit sammisamut aalajangersimasumut tunngatillugu naleqquttut.

3.3 Ilassutit ilinniakkat

Ilinniartut taamaallaat pingaarnertut ilinniakkat atorlugit ilikkagassatigut anguniakkat angusinnaassangilaat. Ilassutit ilinniakkat tassaapput ilinniartitsissutit inuussutissarsiutinik sammisaqarnermi ilaasuni ilinniakkat. Pingaartut ilinniakkatulli illassutit ilinniakkani Kalaallit Nunaanni nunanilu tamani pissutsinut sapinngisamik atassuteqartitsisoqassaaq.

4. Ilinniartitsinerup aaqqissuunneqarnera

4.1 Ilinniartitsinerup aaqqissuunneqarnera

Il) Ilinniartitsinerup aaqqissuunneqarnera ilinniartut ilinniakkani qaffasissusiat ilisimasaallu aallaavigineqassapput.

mm) Ilinniartitsineq imatut aqqissuunneqassaaq ilinniartitsisut ilinniartullu akornani ilikkagaqartarnermi oqaloqatigiittarnerattut sapinngisamik isikkulerlugu.

nn) Ilinniartitsineq imatut aqqissuunneqassaaq ilinniartitseriaatsit assigiinngitsut paarlakaajaanneqassallutik.

oo) Ilinniartitsineq imatut aqqissuunneqassaaq ilinniartut soqutigisaat pisariaqartitaallu isiginiarneqassallutik, taamaalilluni ilinniartut ilinniartitsissutip pissanganartuuneranik, naleqquttuuneranik soqutiginarartuuneranillu misigisaqarnissamut periarfissinneqassallutik.

pp) Ilinniartitsineq imatut aqqissuunneqassaaq ilinniagaqarnerup ingerlanneqarnerani sammisanilu ineriartortitsinermi ilinniartitsissut siuariarfiussalluni, tassa ilinniartitsissummi oqaatsit oqariartaatsillu ineriartortifussallutik, taamaalilluni ilinniartut namminneerlutik suleriaaseqarnissamik ajornakusoortunillu eqqarsartarnissamut piffissap ingerlanerani sungiusarneqassallutik.

qq) Ilinniartitsineq imatut aqqissuunneqassaaq inuiaqatigiinnut avatangiiserisanut annertunerpaamik attuumassuteqalersillugu.

4.2. Suleriaatsit

Ilinniartitsinermi ilinniartitsissutit suliffeqarfiit aningaasaqarnerat aamma tuniniaaneq aallaavigineqassapput. Ilinniartitsissutini allani ilisimasat periutsillu ajornartorsiut pineqartoq apeqqutaatillugu ilanngunneqarsinnaapput. Ilinniartitsineq inuussutissarsutini naqittuniittuni pissutit imaluunniit pisuusaartitsinerit imaluunniit suliffeqarfiit atuuttut aallaavigalugit aqqissuunneqassaaq. Ilinniartitsineq aalajangersimasunik imminnut atasutut ilinniartitsinertut ingerlanneqassaaq, immaqalu suliffeqarfiit aalajangersimasut suleqatigalugit ingerlanneqarsinnaalluni.

Piviusut tunngavigalugit suliffeqarfiit iluanni paasissutissanik ilinniartut isornartorsiuisinnaassusiat qisuariarsinnaassusiallu aammalu ilinniartitsissutini allani periutsinut atorneqartunut atassuteqartitsilluni ilinniartitsissutini taakkuni periusaagajuttut pillugit ilinniartut qisuariarsinnaassusiat ineriartortinneqassapput. Pingaartumik ilinniartitsissutini tuniniaaneq aamma suliffeqarfiit aningaasaqarnerat ilisimasat suliaqarfinnilu periutsit atorneqassapput.

Suliffeqarfik ataaseq arlallilluunniit pillugit suliffeqarfiit iluanni avataanilu paasissutissanik ilinniartut katersisinnaassusiat nalilersuisinnaassusiallu aqqissuussamik suliaqarfillu tunngavigalugu ineriartortinneqassapput. Suliffeqarfiit iluatsitsinissamut tunngavii ajutoorfigeriaannaat unammilligassallu paasiniarnissaat siunertaralugu paasissutissat katersorneqassapput. Tamanna tunngavigalugu allatut iliuusaasinnaasut suliarineqassapput.

Avatangiisini periutsit ilinniartut sapinngisamik ilanngussinnaassavaat, taamaalillutik ajornartorsiutit suliffeqarfinni ataasiakkaani nassaarisatik atassuteqartissinnaallugit isummerfigisinnaallugillu, suliffeqarfinni ajornartorsiutinut immikkuullarissunut imaluunniit ajornartorsiutit suliffeqarfiit avatangiisersuunnerannut sanilliullugu, taamaalilluni suliffeqarfiit ataasiakkaat ajornartorsiutaat kisimik pineqangillat, kisiannili aamma inuussutissarsutit immikkoortuini nunami namminerme imaluunniit nunat tamat akornanni ajornartorsiutit.

Ilinniartitsineq sammisaqarneq tunngavigalugu ilinniartitsinertut ingerlanneqassaaq, tassani ilinniartut suleqatigiikkaarlutik alloriarnerit uku suliarissallugit: paasissutissanik katersineq, ajornartorsiutinik paasiniaaneq, nalilersuineq aqqiissutissanillu suliaqarneq. Sammisaniq ataasiakkaanik suliaqarnermut atatillugu marlunnik-pingasunik quppernilimmik ilanngussat ilanngullugit katitikkanik takussutissianik ilinniartut nalinginnaasumik suliaqartassapput, tassunga ilanngullugit paasissutissat katersat aamma saqqummiussassatut suliarisat.

Ilinniartut assigiinngiaarnerat, taakku ilinniariaasiat pisariaqartitaallu annertuumik isiginiarneqassapput aammalu ilinniartitseriaatsit ilinniartitsissummi oqaatsinik, qisuariartarnernik ajornakusoortunillu eqqarsarsinnaassuseqarnermik ilinniartunut ineriartuutaasut isiginiarneqassapput. Ilinniartitsineq aqqiissuunneqassaaq ilinniartut ilinniartitsissummi oqaatsinik siullertut oqaaseqarnerat oqaatsillu aappaattut oqaaseqarnerat isiginiarlugu.

Paasissutissiisarnermi teknologikut atortut sapinngisamik ingerlaavartumik atornerqassapput aammalu paasissutissiisarnermi teknologimi ilisimasat ilanngunneqassallutik.

4.3. Ilinniartitsissummi oqaatsit

Ilinniartitsineq imatut aqqiissuunneqassaaq ilinniartut ilinniartitsissumi oqaatsinik aammalu ilinniartitsissummi oqariaatsinik paasinnittarnerat atuisarnerallu aqqiissuussamik ineriartortinneqarluni. Ilinniartitsineq imatut aqqiissuunneqassaaq ilinniartitsissutit siulianni oqaatsinik oqariaatsinillu ilinniartut piffissap ingerlanerani paasinnilluarsinnaatikkiartortillugit atuisinnaalluartikkiartortillugillu.

4.4. Ilinniartitsissutinut allanut atassuteqartitsineq

Ilinniartitsineq imatut aqqiissuunneqassaaq ilinniartitsisuni allani ilisimasaqarfinnut piffissat ilaanni sannilliussisarluni.

5. Nalilersuineq

5.1 Ingerlaavartumik nalilersuisarneq

Ilinniartut ilinniartitsinermik pissarsiaat akuttunngitsumik nalilersorneqartassapput,

taamaalilluni ilinniartut ataasiakkaat killiffitsik ilisimaniassammassuk aammalu ilikkagassatut anguniakkat anguniarneranni ilinniartitsinerullu aqqiivigineqarnissaani ilinniartut ataasiakkaat anguniagaqarluni ilitsersornissaannut tunngavissaqassalluni.

5.2 Misilitseriaatsit

Sammisaq tunngavigalugu qitiusumit suliakkiissut tunngavigalugu oqaluttariarsorluni misilitsittoqartassaaq. Ilinniartut suleqatigiiaarlutik sammisami ajornartorsiutaalersunut aaqqiissutissatut siunnersuutit ullut pingasut ingerlanneranni suliarissavaat. Aaqqiissutissatut siunnersuutit pillugit annerpaamik quppernerit pingasunngorlugit ilanngussat ilanngullugit katiterilluni takussutissiamik saqqummiisoqassaaq.

Oqaluttariarsorluni soraarummiinnginnermi katiterilluni takussutissiat censorimut piffissaqartitsilluarluni nassiunneqassapput.

Oqaluttariarsorluni misilitsinnissamut piareersarnissamut piffissaliisoqassanngilaq. Soraarummeerneq imatut ingerlanneqassaaq sammisaq aallaavigalugu sammisamik nammineq toqqakkamik soraarummeertoq siulliutillugu saqqummiilluni. Taassuma kingorna katiterilluni takussutissiaq ilanngussat ilanngullugit aallaavigalugit sammisanik naleqquttunik apersuisoqassaaq. Atortut ikiuutit soraarummeertup sammisamik nammineq qinikkaminik il.il. saqqummiineranut pisariaqartut tamassuma siorna ilinniarfimmit akuerineqassapput soraarummeernermilu atorneqarsinnaassallutik. Piffissaq soraarummeerfik 24 minutsit missaaniissaaq, taakkunannga immikkoortoq siulleq minutsit tallimat missaanni sivilissuseqassalluni.

5.3. Naliliinermi tunngaviit.

Soraarummeertup oqaluttariarsorluni soraarummeernermi saqqummiineranut karakteriliisoqassaaq. Naliliinermi sumiiffinni qanittuni inuussutissarsuitini ajornartorsiutinik nammineerluni nalilersuisinnaassuseq aamma ilinniartitsissutini assigiinngitsuni ilisimasaniq periutsinillu ataatsimoortitsisinnaassuseq pingaartinneqassapput, tassunga ilanngullugu paasissutissiisarnermi teknologimi atortunik naleqquttunik atuisinnaassuseq.